

ABSTRAKT

1. Téma práce: Analýza vplyvu vybraných faktorov na vývoj verejného dlhu na Slovensku

2. Meno autora: Tomáš Hrmo

3. Ročník a odbor štúdia: 3. ročník, Bc., FBI

4. Konzultant/vedúci práce: Ing. Ján Huňady, PhD.

5. Obsah (rozsah 25 riadkov)

- a) Cieľom práce je na základe regresnej analýzy posúdiť vplyv vybraných faktorov na vývoj verejného dlhu na Slovensku, t.j. zistiť, ktoré faktory majú potenciálne negatívny alebo pozitívny vplyv na výšku verejného dlhu. Medzi vybrané faktory (relatívne) ovplyvňujúce vývoj verejného dlhu sme zaradili úroky z verejného dlhu, infláciu meranú indexom CPI, daňovú kvótu, tempo rastu HDP a bilanciu zahraničného obchodu.
- b) Predmetom skúmania je pomerový ukazovateľ výška verejného dlhu (vyjadrený v % HDP), ako jeden z ukazovateľov konvergenčných kritérií. Analýza je zameraná posúdenie vplyvu faktorov pomocou viacnásobného lineárneho regresného modelu a jeho ekonomickej verifikácie. V práci tiež overujeme štatistickú verifikáciu modelu a testujeme, či daný model nie je zaťažený multikolinearitou. Pozornosť je tiež venovaná aj analýze náhodnej zložky regresného modelu, ako jeden z predpokladov klasického lineárneho modelu. Keďže je model odhadovaný z údajov, ktoré predstavujú časové rady, museli sme tiež overiť stacionaritu zahrnutých premenných.
- c) Výsledkom práce je posúdenie vplyvu vybraných faktorov, ktoré majú vplyv na vývoj verejného dlhu na Slovensku, tak na jeho rast, ale aj pokles, ktorý sme mohli vyhodnotiť pomocou ekonomickej verifikácie modelu. Na základe analýzy sme zistili, že 3 z vybraných faktorov majú štatisticky významný vplyv na možný pokles výšky verejného dlhu, a to inflácia, daňová kvóta a tempo rastu HDP, a naopak, 2 faktory majú vplyv na možné zvýšenie miery verejného dlhu, a to úroky z verejného dlhu a v menšej miere aj bilancia zahraničného obchodu. Na základe výsledkov analýzy náhodnej zložky a overenia stacionarity môžeme daný model z hľadiska týchto kritérií považovať za korektne špecifikovaný. Dosiahnuté výsledky potenciálne obsahujú širšie implikácie z hľadiska riadenia verejného dlhu a zabezpečenia fiškálnej udržateľnosti.

6. Kľúčové slová: Verejný dlh, faktory vplývajúce na verejný dlh, fiškálna udržateľnosť, viacnásobný lineárny regresný model, Slovensko.